

Adres Redakcji i Administracji
Kraków, ul. Bracka 15.
Telefon Nr. 334.

Wszystkie listy i przesyłki płacone należy adresować do Redakcji i Administracji, Bracka 15.

Redakcja rękopisów nie swiera, korespondencyj bezimiennych nie uwzględnia, listów nieopłaconych nie przyjmuje.

NAPRZÓD

Organ polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Numer pojedynczy 8 halerczy.
Numer poniedziałkowy 4 halerczy.

Wychodzi codziennie o g. 8 rano a w poniedziałki i dni poświęcone o godz. 10 rano.

Do nabycia: W administracji, ul. Bracka 15, oraz we wszystkich biurach dzienników.

Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie.

Adres na telegramy: Naprzód-Kraków.

Prenumerata wynosi: W Krakowie (bez odsyłki): miesięcznie 1 korona 60 hal., kwartalnie 4 kor. 50 h., rocznie 18 kor. — Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 20 hal. — W Austrii: miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., rocznie 24 kor. — W Niemczech: kwartalnie 7 marek. — W innych krajach kwartalnie 10 franków. — Za każdą zmianę adresu dopłaca się 40 hal. — Dla robotników w Krakowie i Podgórzu tygodniowa prenumerata 40 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje Administracja za opłatą od miejsca wiersza jedno-aspaltowego drobnym drukiem (petitem) za pierwszy raz po 20 halerczy, następny po 10 halerczy. — „Nadesłane“ od miejsca wiersza drukiem petitowym po 40 halerczy za każdy raz. — Załączniki (prospekty i. t. d.) przyjmuje się za cenę 2 kor. za 100 egzemplarzy dla zamiejscowych, a 1 kor. za 100 egzemplarzy dla miejscowych prenumeratorów. — Należność należy naprzód nadesłać.

Z dnia.

Kraków, 1. kwietnia.

Gimnazjum cieszyńskie.

Od kilku już lat toczy kraj nasz walkę o upaństwowienie gimnazjum polskiego w Cieszynie. Jest to walka nie tylko w imię sprawiedliwości narodowej, żądającej poszanowania i uznania dla praw olbrzymiej większości ludu polskiego na Śląsku, ale i w imię postulatów ogólnoludzkich, kulturalnych, domagających się dla oświaty jak najszerszego pola rozwoju.

Odrzucenie przez rząd upaństwowienia gimnazjum cieszyńskiego wwołało tedy w całym kraju głębokie i żywiołowe oburzenie. Setki wieców, domagających się energicznie upaństwowienia gimnazjum, dowodzą, iż w postulatcie tym streszcza się najżywniejszy interes całego społeczeństwa polskiego.

Jakżeż wobec tego narodowego postulatu zachowało się „narodowe“ Koło polskie?!

Oficyalna reprezentacja Galicji, która nie wiezieć z jakiego powodu nazywa się „polską“, odsądzając ró-

wnocześnie wszystkie stronnictwa ludowe od patriotyzmu, zachowała się wobec gimnazjum cieszyńskiego od samego początku nie tylko obojętnie, lecz wprost wrogo.

Koło polskie, przyzwyczajone do wycierania przedpokojów ministrów, do oddawania posługi każdemu rządowi, bez względu na jego barwę i program, nie myślało nigdy na serio o zajęciu się sprawą gimnazjum cieszyńskiego, bojąc się narazić rządowi. Względy gabinetowe milsze są bowiem dla macherów z Koła polskiego, aniżeli walka o prawa narodowe.

Któż rozsądny, śledząc stanowisko Koła wobec gimnazjum od samego początku, uwierzy nieszczerym zapewnieniom kołowców, że i im gimnazjum cieszyńskie „leży na sercu“? Przecież szlachta galicyjska szczyci się, iż jest najsilniejszym stronnictwem w parlamencie. Pizecież były czasy, iż „zewnątrzny i wewnętrzny rząd Austrii spoczywał w rękach ródaków“. Cóż Koło uczyniło dla gimnazjum cieszyńskiego wówczas, gdy na czele rządu stał minister-rodak hr. Badeni, który uważał się za tak „potężnego“, iż nie upaństwowienie jednego gimna-

zjum, ale stosunek dwóch narodów chciał regulować w drodze rozporządzenia... Wówczas rząd, na czele którego stał reprezentant Koła polskiego, odmówił również żądaniu upaństwowienia gimnazjum! Po czterech latach wystugiwania się Koła rządowi — dziś powtarza się z gimnazjum cieszyńskim to samo. Mimo tego jednak wyraźnego lekceważenia sobie przez rząd żądania ludności polskiej, minister-rodak dr. Piętańka pozostaje nadal w gabinecie.

Co więcej! W chwili, gdy cały kraj wre oburzeniem z powodu sprawy cieszyńskiej, Koło polskie odważa się publicznie w „Gazecie narodowej“ dawać społeczeństwu admonicye, iż obecnie nie pora myśleć o upaństwowieniu gimnazjum cieszyńskiego!

„Gazeta narodowa“ pisze w korespondencji z Wiednia:

„... Obecna chwila jest szczególnie nieposposona do forsowania gimnazjum polskiego w Cieszynie. Ludzie, poważnie traktujący sprawy narodowe — i sprawy publiczne wogóle, powinni liczyć się ze stosunkami, i uwzględnić ten stan rzeczy, że co w pewnym czasie łatwym byłoby do przeprowadzenia, w

EMIL ZOLA,

Powódz.

NOWELA.

1)

I.

Nazywam się Ludwik Roubieu. Mam lat siedmdziesiąt, a urodziłem się we wsi Saint Jory, o kilka mil od Tuluzy w górę Garonny. Czterdzieści lat biłem się z ziemią, by mieć co w gębę włożyć. Nareszcie zdobyło się byt dostatni i zeszłego miesiąca byłem jeszcze najbogatszym właścicielem w gminie.

Nad domem naszym zdawało się unosić błogosławieństwo. Szczęście tam kwitło; słońce było nam bratem i nie przypominam sobie doprawdy złych zbiorów. Żyło nas w zagrodzie z dziesiątką, w owej szczęśliwości. Naprzód ja, krzepki jeszcze, co prowadziłem

dziatwę do pracy; potem mój brat młodszy Piotr, stary kawaler, były sierżant; następnie moja siostra Agata, która zamieszkała przy nas po śmierci swego męża, dzielna kobieta, wielka jak chłop i taka wesoła, że, jak się śmiała, to ją słychać było na drugim końcu wioski. Dalej szło całe gniazdo: syn mój Jakób, Róża jego żona, ich trzy córki Ludmiła, Weronika i Marya; pierwsza za Cypryanem Boussan, tegim zuchem, z którym mieli dwoje drobiazgu, dwuletnie jedno, drugie w dziesięciu miesiącach; druga, co tylko zaręczona z Gaspardem Rabuteau; trzecia nakoniec, prawdziwa panienka, taka bielutka i jasnawłosa, jak gdyby się rodziła w miesiącu. Razem więc zliczywszy, było tego dziesięcioro. Ja zaś byłem między nimi dziadem i pradziadem. Kiedyśmy zasiedli przy stole, to miałem moją siostrę Agatę po prawej ręce, brata Piotra po lewej; dzieci siedziały dale, wiankiem podług wieku; cały sznurek głów coraz to mniej-

szych, aż do dziesięciomiesięcznego maleństwa, które już samo jadło polewkę, jak starzy. Brzęczały też to łyżki po talerzach! Dziaćwa ostro zmiatała. A jak tam było wesoło pomiędzy jednym kęsem a drugim! Czulem też dumę i radość w piersiach, kiedy ten drobiazg z wyciągniętymi do mnie rączkami krzyczał:

— Dziadku, dajcie nam chleba!...

Tylko dużo! dziadku!...

Szczęśliwe dni!... Zagroda nasza śpiewała przy pracy wszystkimi oknami. Wieczorem Piotr wymyślał zabawy, opowiadał swoje wspomnienia z puku. Ciotka Agata piekła w niedzielę placuszki dla naszych dziewcząt. Potem Marya śpiewała nabożne pieśni, zupełnie takim głosem, jak dzieci z kościelnego chóru; z jasnemi włosami, które jej spływały na szyję i plecy, z rękoma splecionymi na fartuchu, wyglądała jak święta.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

innym momencie, jak obecny, przez ściowym, przeפורsować się nie da od razu (!). Nie można przypuszczać, aby dr. Körber był takim przeciwnikiem Polaków, iżby nie chciał tak niedużej rzeczy zrobić, jak upaństwowienie polskiego gimnazjum w Cieszynie“.

Publiczne to oświadczenie otworzy chyba oczy najbardziej zaślepionym zwolennikom Koła.

Kołowcy lekceważą sobie poprostu opinię kraju. Jeden z nich wyraźnie oświadczył, iż „wrzenie w kraju, to słomiany zapał, który nie długo potrwa“. Niechże zapamiętają to sobie ci, którzy od Koła spodziewają się jeszcze pomocy.

Walka, tocząca się obecnie o gimnazjum cieszyńskie, jest tedy również i walką przeciw kosmopolitycznym reakcyonistom z Koła polskiego

Wiec cieszyński, który uchwalił rezolucję z potępieniem i pogardą dla Koła, a wotum nieufności dla Michejdy, świadczy najlepiej o wyobrażeniu, jakie o patryotyzmie klerykalno-stańczykowskiej klikki ma gnębiona ludność polska na Śląsku.

Za głosem Polaków śląskich pójdzie cały kraj — pójdą ci wszyscy, dla których patryotyzm nie jest tylko płaszczykiem do pokrywania brudnych interesów kastowych.

Niestychane pogwałcenie ustawy.

A więc zdumiewające rozstrzygnięcie sądu wyższego, zapadłe w sprawie artykułów wojskowych w „Naprzodzie“, wymaga koniecznie uzasadnienia! Sąd wyższy przekazanie sprawy prasowej o zbrodnię z § 222 u. k. sądom orzekającym zbyt kilku słowy, które jednak nie wystarczyły dla poruszanej tą nowością w dziedzinie prawa

opinii publicznej. Skoro więc „Naprzód“ na podstawie niedwuznacznych przepisów ustawy, wykazał zupełną bezpodstawność wzmiankowanego orzeczenia, widziały się zmuszone sfery oficjalne wystąpić z obroną swego postępk. Obrony tej podjął się „Czas“ w nrze 72, podnosząc, że artykuł jego „przedstawia poważną opinię kół prawniczych“.

Stwierdzając, że w naszym, do autorytetu przyzwyczajonem społeczeństwie, za „poważną opinię“ uchodzi opinia wyższych kół sądowych, nie odbiegamy daleko od intencji nawet samego „Czasu“, jeżeli za znaczymy, że „opinia“ ta pochodzi z sądu wyższego. Z przyjemnością stwierdzamy dalej, że sam „Czas“ nie pisze się chyba na wywody bałamutne swego inspiratora, skoro zamieszcza je „nie przesądając dalszej dyskusji“.

Przypatrzmy się tedy bliżej niefortunnym uśłowianom obrony rozstrzygnięcia sądu wyższego. Aby umożliwić sobie pożądane dedukcje prawne, zapowiada z góry „Czas“, że „zbrodnia ta, tj. z § 222 u. k., musi być traktowaną jako całkiem samodzielne przestępstwo, tak pod względem prawa procesowego, jak i materalnego“. O ile idzie o prawo materalne, to zdanie to jest prawniczym nonsensem, każda bowiem zbrodnia, np. zdrady głównej, gwałtu publicznego itd. stanowi dla siebie samodzielne przestępstwo i o jakimś niezwykłym „traktowaniu“ jej mowy być nie może; o ile zaś idzie o prawo procesowe, to zdanie powyższe, jeżeli z pod pióra prawnika wychodzi, jest świadomem obaleniem kardynalnych zasad prawa procesowego na rzecz oportunistów, z którego doniosłości autor artykułu chyba sprawy sobie nie zdaje. Zdanie to potwierdza tylko nasze poprzednie zapatrywanie, że sąd wyższy przy swem rozstrzygnięciu kierował się wykluczonem przy badaniu kompetencji przekonaniem sędziowskiem, a taki proceder „odmiennego traktowania“ pewnych

zbrodni pod względem prawa procesowego jest pogwałceniem przepisów w ustawowych.

Wprost rozpaczliwie śmiesznem jest twierdzenie „Czasu“, iż „z mocy § 222 uk. odpowiada redaktor za to, że przez otwarcie nie lamów swego pisma ułatwił osobie wojskowej popełnienie zbrodni. A ułatwienie to nie odbyło się przecież osnową pisma“. Pytamy się więc, czem to ułatwienie się odbyło? Wszak tylko osnową pisma, bo gdyby tej osnowy nie było, toby wogóle nie było niczego. W czemby leżała tu „pomoc do zbrodni“, gdyby nie było osnowy pisma, zawierającej zbrodnie wojskowe?

Wszakżeż ta pomoc polega na tem, że się takie zażalenia wojskowe, które kodeks wojskowy ściga jako zbrodnie, jako „meuterische Beschwerden“, publikuje, aby na podstawie uprzedniego porozumienia się dać pomoc sprawie przy popełnieniu czynu. „Czas“ dyskutuje tu, nie podając rozmyślnie definicyi odnośnej zbrodni wojskowej i nie konkretyzując w swych wywodach obiektywnie inkryminowanych faktów. Zażalenia wojskowe (vorschriftswidrige, grundlose Beschwerden) stanowią wedle kodeksu wojskowego z reguły występek wojskowy (§§ 269 b, 270, 557, 556), a więc w danym wypadku w rachubę nie wchodzi; zbrodnią wojskową stają się te zażalenia w jednym tylko wypadku, który oficjalny rejestr określa rubryką ad § 160: „wann Beschwerden zur Meuterei werden“. Zbrodnia ta wojskowa zachodzi mianowicie wtedy, jeżeli w celu wywołania u podwładnych żołnierzy niechęci przeciw przełożonym, rozszerza się wzgardliwe opisy przełożonych a) bądź publicznie, to jest przez żywe słowo wobec kilku podwładnych żołnierzy, b) bądź przez pismo lub obraz Cywilny, który drukiem treść takiego pisma przez żołnierza napisanego powtarza, nie stał się współwinnym zbrodni wojskowej, lecz popełnił, jeżeli działał w uprzednim

MARYA KONOPNICKA.

Młody żołnierzu!

Motyw z irlandzkiej pieśni ludowej*).

Młody żołnierzu, młody żołnierzu,
W jaki ty idziesz bój?

W śmiertelny idę bój,
W śmiertelny trud i znój,
W śmiertelny proch i pył...
W ból, który wiecznie był
I wiecznie trwa,
Idę radosny,
A na promiennym puklerzu
Mej wiosny,
Jutrzenka gra!

Wskrós mroków i omdlenia,
Wskrós burzy i zawiei,
Bez chwały, bez korzyści,
Bez wodza i bez roty,
Sam niosąc sztandar mój, —
W bój idę wszechkęsknoty,

W bój idę wszechpragnienia,
W bój idę wszechnadziei,
Co nie dla mnie się ziści,
W ogromny duchów bój!

Na śmierć, na skon,
Młodość mą niosę,
Pod walki kosę,
Jak złoty plon
Ciężki od ros. .

Idę cichy, płonący,
Idę w mrokach żarzący,
Na wielkie bojowisko,
Gdzie duchów wszechognisko
Płonie, świeci, rozbityska,
Lecę — iskra ogniska —
Na całopalny stos.

Może rozwidnię sobą
Pola ciemne żałobą,
Może soba ogrzeję
Stygnącą serc nadzieję...
Jako się rzuca z szczytów
Gwałtowny zdroj.

Tak — jasny od jutra świtów
Idę w ten bój,

Co z mojem życiem
I z serca biciem
Jest nierozdzielny...
W bój duchów idę! W bój idę
[śmiertelny!

Młody żołnierzu, młody żołnierzu,
Za co ty idziesz w bój?

Za wszystko dobre idę w bój,
Za ideałów ołtarz mój,
Za życia moc,
Za życia zdroj.

Co dla pokoleń niezrodzonych płynie
W tajemnej czasów głębinie,
Idę przez mrok, idę przez noc,
Wierny przymierzu,
Co duchy w ogniwa sprzęga...
Na śmierć — jest moja przysięga,
Ofiara — jest mój znak.

W bój idę za bratni ul,
Za bratni rój,
Za światło chat,
Za spokój pól...

Idę, by na swem gnieździe mógł wolny
[śpiewać ptak,

*) Z zeszytu 4 lwowskiej „Krytyki“.

Przegląd społeczny.

W sprawie braku pracy odbył się w Krakowie dnia 31 marca br. w niedzielę o godz. 10 rano publiczne zgromadzenie, zwołane przez stowarzyszenie zawodowe budowlanych. Przewodniczył tow. Łyszczarz. Na porządku dziennym: 1. Brak pracy. 2. Organizacya.

Pierwszy przemawiał tow. Sulczewski, który omówił przyczyny braku pracy, zakomunikował odpowiedź prezydenta miasta i wzywał zebranych do organizowania się i walki o ludzkie prawa.

Do 2 punktu zabrał głos tow. Kaczanowski. Zaledwie jednak mówca przemówił kilka słów, kom. Banach począł przerywać, a w końcu zerwał się i oświadczył, że zgromadzenie zamyka. Zachowanie Banacha wywołało oburzenie i gwałtowne protesty, tak, iż z trudem udało się prezydium uspokoić zebranych.

Po jednogłośnie przyjęciu postawionej przez tow. Burdę rezolucyj, domagającej się od gminy jak najrychlejszego rozpoczęcia robót i polecającej deputacyi udać się ponownie do prezydenta, rozeszły się tłumy, śpiewając „Czerwony sztandar”.

Cała prawie ulica Gertrudy, tudzież ulica Dominikańska aż do magistratu, obsadzona była przez policję, komisarzy i agentów.

Z ruchu robotniczego w Przemyslu. W sobotę 30 b. m. o godz. 7 wieczorem odbyło się w lokalu robotniczym zgromadzenie, na którym, po zagajeniu tow. Janusza, tow. Witold Reger omawiał ostatnie misye OO. Redemptorystów w Przemyslu. Mówca, wśród oklasków, zbijał poglądy misjonarzy o socyalizmie.

Z sali sądowej.

Echa wyborcze. Z Tarnowa piszą nam: Proces, który 26 marca rozegrał się przed trybunałem orzekającym tutejszego sądu, stanowił senacyę dnia nie tyle ze względu na swój przebieg i spodziewany powszechnie rezultat, ale raczej dla swej genezy, która głęboko zaniepokoić musiała wszystkich poważnie myślących obywateli.

Po ostatnich wyborach do Rady państwa z miast Tarnów—Bochnia, przy których, dzięki całemu piekłu gwałtów i nadużyć, wyszedł z urny kandydat wstecznicstwa dr. Stojałowski, począł starosta Dunajewski, zaniepokojony faktem, że mimo jego osobistej agitacyi i gróźb większość Tarnowian głosowała na opozycyjnego kandydata, dzieło osobistej zemsty przeciwko tym, którzy ośmielili się korzystać z prawa wyborczego wedle swej woli.

Rozchodzi się p. staroście widocznie o to, aby odstraszać przykładem raz na zawsze — a wszczęłości wobec zbliżających się wyborów do Sejmu — wypędzić z mózgów buntującego się mieszczaństwa wszelkie opozycyjne mrzonki.

To było powodem, iż cały szereg spokojnych obywateli uczuł na sobie po wyborach specjalną opiekę p. starosty: rewizye, szykany, kary porządkowe, grzywny, począły się sypać jak z rogu obfitości; a ponieważ p. starosta nawet w małych rzeczach umie być wielkim, więc nawet oj-

com, potrzebującym świadectwa ubóstwa celem uwolnienia synów od czesnego, robił trudności, jeżeli sądził, że to wyborcy Rutowskiego.

Te same szlachetne pobudki podyktowały p. staroście kłamliwe i bezpodstawne doniesienie na dra Schützera, doniesienie, które wzdrygał się ułożyć nawet taki klerykał, jak dr. Galecki, prezes narodowych katolików tarnowskich.

Stąd też poszło, że najzwyczajszą demonstracyę uliczną rozdmuchano do rozmiarów jakowychś ulicznych rozruchów, że nieletnich chłopców za urządzenie kocię muzyki oskarżono o wszystkie możliwe i niemożliwe zbrodnie.

Na podstawie wyników przeprowadzonej rozprawy — sprawa cała przedstawia się w krótkości następująco:

We dwa dni po odbytych 20 grudnia wyborach z kurji miejskiej tj. w sobotę dnia 22 grudnia urządziła gromada spacerujących z powodu soboty po ulicy niedorostków wracającym z bóżnie hyenom wyborczym dr. Stojałowskiego kocią muzykę: wołano hurra i hańba, poszturchano podobno paru najwstrętniejszych posiepaków, wreszcie wybito pono nawet parę szyb.

Policya oczywiście natychmiast wkroczyła, gromadząc się gawieź rozpędziła i — jak na policję przystało — wyłowiła z tłumu na ślepo kilkanaście ofiar, oczywiście najmniej winnych i przyaresztowała ich chyba za to, że wiedzeni ciekawością lub przechodząc przypadkiem, przypatrywali się hataśliwym scenom ulicznym.

Że tylko ślepy traf kierował policję przy tropieniu winnych dowodzi fakt, stwierdzony na rozprawie, a nie pozbawiony pewnego humorystycznego podkładu. Oto oskarżonego Gärtnera przyaresztowano w chwili, kiedy na rozkaz swego pryncypała, któremu wybito szyby, wskazać chciał policyantowi prawdziwego sprawcę ekscesu. Winowajca jednak uciekł, a Gärtner odpokutować musiał gorliwość swą na ławie oskarżonych, jako oskarżony o zbrodnię gwałtu publicznego przez uszkodzenie cudzej własności.

Sprawa cała byłaby może jednak uciechła i byliby może wszyscy ci zbrodniarze, co śmieli targnąć się na majestat Chaima Chiela Wulwka, wyszli bezkarnie, a najstraszniejsze zbrodnie nie znalazłyby mściciela ku uciechu przewrotowców, na wieczny wstyd i hańbę ludzi ładu i porządku, gdybyśmy na szczęście nie mieli prokuratora, co onych wyrzutków społeczeństwa w ręce karzącej sprawiedliwości oddać się ośmielił.

I oto stało się, że chłopców, co na ulicy „hańba i hurra” wołać się poważyli, oskarżono o zbrodnię gwałtu publicznego, popełnioną przez złośliwe działanie wśród okoliczności szczególnie niebezpiecznych (§ 87 kod. karn.), zbrodnię, o której słusznie powiedział obrońca dr. Goldhammer, że jest obecnie bardzo modną, a grasuje niemal nagminnie. Innego „zbrodniarza” oskarżono o to, że dnia 22 grudnia 1900 zmusić chciał groźbami Wulwka do oddania głosu na dra Stojałowskiego; a więc wedle oskarżenia wymusić chciał oskarżony u Wulwka oddanie głosu dwa dni po

wyborach i to w dodatku na kandydata, na którego p. Wulwek wedle własnego przyznania nie tylko sam głosował, ale za którym gorąco agitował. Ponieważ oskarżenie całe bez „okoliczności szczególnie niebezpiecznych” ostać się nie mogło, dorobił je sobie p. prokurator w ten sposób, iż po prostu twierdził, iż demonstracya miała miejsce w chwili „właśnie” odbywającego się w dniu tym wyboru posła do Rady państwa, mimo, iż notoryjnym jest, iż wybór ten „niestety” odbył się „właśnie” dwa dni przedtem.

Cóż jednak znaczą dwa dni dla prokuratora, który — jak doniosły niedawno gazety — prowadzi śledztwa i wnosi akty oskarżenia nawet przeciwko osobom prawniczym.

Na rozprawie dwudniowa odległość demonstracyi od wyboru oczywiście przywróconą została, jak również i cały szereg innych „pomyłek” uległ grantownemu sprostowaniu; mimo to jednak, prócz zasądzenia dwóch oskarżonych — jak już kiedyś donieśliśmy — na dwa miesiące i 14 dni więzienia, wszystkich oskarżonych od zarzuconych im zbrodni i występku, których był legion cały, w zupełności uwolniono.

Co do dwóch oskarżonych odroczonej rozprawę z powodu niejawienia się świadka. Obronę prowadzili bezinteresownie pp. adv. dr. Goldhammer i dr. Goldberg.

Tak więc próba stworzenia straszdyła dla przyszłych opornych wyborców zrobiła zupełne fiasco.

Jan Stapiński, były poseł do Rady państwa, otrzymał akt oskarżenia z prokuratorowi w Jasle, za przemówienie na zgromadzeniu przedwyborczem w Krośnie dnia 3 grudnia 1900 r. Doniesienie do prokuratorowi przeciw Stapińskiemu wniósł starosta krośnieński Nowosielecki. Akt oskarżenia zarzuca Stapińskiemu podburzanie przeciwko szlachcie. Rozprawa odbędzie się przed sędziami przysięgłymi. Stapiński rzekł się rekursu przeciw aktowi oskarżenia i prosił o rozpisanie terminu rozprawy w najbliższej kadencji. Obronę Stapińskiego objął dr. Dwernicki.

Stowarzyszenia i zgromadzenia.

Baczność! Kolejarze! Dnia 6 kwietnia o godz. 9 rano rozpocznie się w Wiedniu konferencya kolejarzy austriackich. Po zamknięciu konferencyi dnia 8 kwietnia o godz. 4 popołudniu rozpocznie się bezzwłocznie walne zgromadzenie centralnego stowarzyszenia zawodowego kolejarzy. Bliższe szczegóły zawierają rozesłane do organizacyi kolejarzy zaproszenia.

Porady prawnej w sprawach przemysłowych, służbowych i t. p. udziela się bezpłatnie zorganizowanym towarzyszom w lokalu Związku stowarzyszeń robotniczych w Krakowie, ul. Florjańska 49, codziennie od godz. 12½ do godz. 2 popołudniu.

NADESLANE.

(Za ten dział redakcyja nie odpowiada.)

Dr. Adolf Tilles
advokat krajowy

otworzył kancelaryę w Krakowie, przy
782 ul. Grodzkiej L. 9. 2-3

Za treść ogłoszeń redakcja nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności.

Mamy zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że
otworzyliśmy

Skład piwa ołomunieckiego z browaru mieszczańskiego w Ołomuńcu

w Krakowie, przy ul. Św. Filipa 1. 9.

Piwo eksportowe w kolorze i smaku jest zupełnie podobne do pilzneńskiego. Jest ono produktem zdrowym a przytem tanim i tym swym zaletom zawdzięcza ogromne swe rozpowszechnienie we Lwowie i wielu miastach galicyjskich.

Cena za 10 butelek 2 kor.

Piwo zwan. „bawarskie“ jest trunkiem szlachetnym powszechnie ulubionym.

Cena za 10 butelek 2 kor. 40 hal.

Prosząc o próbne zamówienia kreślimy się z poważaniem

Browar mieszczański w Ołomuńcu

(we własnym zarządzie).

522 14—20

Poszukuje posady

buchaltera, komptoarzysty, korespondenta, kasyera, kontrolora w większym handlu, zakładzie fabrycznym lub towarzystwie, przyjmę również posadę administratora przy jakimś piśmie lub posadę przy Kasie chorych. Władam językami polskim, ruskim i niemieckim.

Posrednikowi w uzyskaniu lub wskazaniu posady wypłacę honorarium według umowy.

Wiadomość: 785 1—6

Feliks Doerfler, Nowy Sącz.

Losy gdziekolwiek bądź zastawione wykupujemy i dopłacamy do pełnej wartości kursowej. Tesame losy (tj. tesame seryc i numera) odsprzedajemy na żądanie na dogodnie spłaty miesięczne. Prawo do wygranych należy bez przerwy do właściciela losów. Zlecenia z prowincyi załatwiamy odwrotną pocztą. — Polecamy grupy losów na spłaty od 3 koron miesięcznie począwszy z prawem do wygranych po złożeniu pierwszej raty. — Kalendarze bankowe wysyłamy bezpłatnie.

527 Dom bankowy i kantor wymiary 21—90

WIKTOR CHAJES i Sp.,

Lwów, Sykstuska 1. 8.

Towarzysze! przy każdej sposobności pamiętajcie o funduszu codziennego »Naprzodu«.

POLSKIE TOWARZYSTWO NAKŁADOWE

poleca następujące swoje wydawnictwa:

W. Sombart:

**Socjalizm a ruch społeczny
w XIX. wieku.**

Cena 1*20 K.

M. Zych:

Rozdziobią nas kraki, wrony.

Cena 3*60 K.

E. Bernstein:

Zasady socjalizmu, a zadania socjalnej demokracji.

784 1—5

Cena 3 K.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Cyrk Viktor

przy ulicy Wielopole.

560

80 osób!

28—?

Własna doskonała orkiestra!

50 koni!

We wtorek 2 kwietnia br.

o godz. 8 wieczór

Benefis

ulubionego małego Augusta Bobo
i kłowna Fischera.

Bliższe szczegóły w programie.

Z poważaniem **Viktor**, dyrektor.

Do nabycia w Księgarni P. P. S.
**Polska partya socjalistyczna
w ostatnich pięciu latach.**

161 29—? Stron 48.

Cena 30 hal (15 ct.)

Innych składów w Krakowie nie mamy.

Oryginalne Singera maszyny do szycia są do nabycia jedynie w naszych składach

Oryginalne Singera Maszyny do Szycia.

Oryginalne
Singera Maszyny
do Szycia

są wzorem pod względem konstrukcyi.
są niezbędne do użytku domowego i przemysłu.
są w przedsiębiorstwach fabrycznych najbardziej rozpowszechnione.
są niezrównane w działalności i trwałości ich jest wypróbowana.
nadają się najlepiej do haftów artystycznych.

577 2—104

Bezplatna nauka wszelkiego szycia maszynowego, haftu ozdobnego, aplikacyjnego, oraz robót ażurowych. — Wielki wybór jedwabiu w różnych kolorach.

Osztarczamy elektromotory dla pojedynczych maszyn do domowego użytku.

SINGER Co Towarzystwo Akcyjne Maszyn do Szycia

dawniejsza firma **G. Neidlinger**

Kraków, ul. Szpitalna L. 40 (naprzeciw teatru miejskiego).

FILIE: w Tarnowie, ul. Krakowska 4/5. — w Nowym Sączu, ul. Jagiellońska.

Uwaga! Wszelkie maszyny do szycia, sprzedawane pod nazwą „Singera“ w innych składach, są wyrabiane na sposób jednego z naszych dawniejszych systemów — maszyny te nie mają atoli nic wspólnego z naszymi wyrobami, nie dorównują one ani pod względem konstrukcyi, działalności, jak i trwałości najnowszemu syst. naszych familijnych maszyn.

Innych składów w Krakowie nie mamy.